

สรุปผลการประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘

เมื่อวันพุธที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๒.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ชั้น ๓ ตึกบัญชาการ ๑ ทำเนียบรัฐบาล

คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) โดยกรมกิจการผู้สูงอายุกำหนดการประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันพุธที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ชั้น ๓ ตึกบัญชาการ ๑ ทำเนียบรัฐบาล โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ ยุทธวงศ์) เป็นประธาน และ ปลัดกระทรวงแรงงานได้มอบหมายให้ที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน (นายบุญเลิศ ธีระตระกูล) เป็นผู้แทนเข้าร่วมการประชุม สรุปผลการประชุมฯ ได้ ดังนี้

๑. **เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ** การหารือระหว่างคณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ร่วมกับคณะที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรีฝ่ายสังคม เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘ โดยมีข้อคิดเห็นต่อแนวทางการดูแลผู้สูงอายุ ได้แก่

๑) เนื่องจากการเป็นสังคมสูงอายุเต็มรูปแบบ ทำให้คนวัยทำงาน คนเสียภาษีและรายได้ของรัฐบาลน้อยลง การทำงานจึงเป็นสิ่งสำคัญ จึงควรขยายเวลาทำงานให้เกษียณอายุ ๖๕ ปี โดยการค่อยๆ ปรับเพิ่มเวลาการทำงาน เพื่อใช้ทรัพยากรบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ต้องมีกลไกการประกันรายได้หลังเกษียณ เช่น กองทุนการออมประเภทต่างๆ ซึ่งยังมีไม่เพียงพอ ไม่ครอบคลุมและไม่ยั่งยืน

๓) ทำให้สังคมตระหนักก่อน สังคมจึงจะตระหนักถึงปัญหาสังคมสูงอายุ ที่ต้องเปลี่ยนภาวะเป็นพลัง ให้ผู้สูงอายุทำงาน ควรกระจายงานไปสู่ชุมชน และส่งเสริมให้ผู้ที่จะสูงวัยในอนาคตดูแลตัวเอง สำหรับผู้สูงอายุในชนบทส่วนใหญ่ต้องดูแลหลานแทนพ่อแม่ที่ออกมาทำงานนอกพื้นที่ จึงต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น จัดระบบในพื้นที่

๔) รัฐต้องสนับสนุนให้เกิดชุมชนที่มีการดูแลผู้สูงอายุอย่างครบวงจร เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและเอกชน จัดสภาพแวดล้อมและรูปแบบประกันสุขภาพที่เหมาะสม รวมถึงผู้ดูแลเฉพาะทางสำหรับผู้สูงอายุในชนบทส่วนใหญ่ต้องดูแลหลานแทนพ่อแม่ที่ออกมาทำงานนอกพื้นที่ จึงต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น จัดระบบในพื้นที่

๕) ผู้สูงอายุมักมีอุบัติเหตุในที่ที่คุ้นเคย จึงต้องเน้นการลดอุบัติเหตุในบ้าน ที่สาธารณะ โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ เช่น การสร้างบ้านแนวใหม่

๖) จัดให้มีการศึกษา/การเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยส่งเสริมโรงเรียนสามวัย คือ วัยเด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยทำให้เกิดขึ้นแต่ต้องปรับกฎเกณฑ์การใช้งบประมาณให้เหมาะสมและยืดหยุ่น

๗) ผลิตกำลังคนโดยเฉพาะผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีความรู้ ความชำนาญ และปรับปรุงค่าตอบแทนสำหรับบุคลากรเหล่านี้ให้เหมาะสม

๘) การดูแลผู้ป่วยติดเตียงที่สมองไม่ทำงาน ผู้ป่วยวาระสุดท้าย จำเป็นต้องบรรจุไว้ในหลักสูตรแพทย์ด้วย

๒ เรื่องเพื่อพิจารณา จำนวน ๒ เรื่อง

๒.๑. ความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ สรุประยะต้นสำคัญดังนี้

๑) การประชุมคณะอนุกรรมการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ที่ ๒/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ ซึ่งได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เพื่อกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานฯ สรุปรุได้ดังนี้

(๑) ใช้แนวคิด “Area base หรือการใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง” เน้นบูรณาการร่วมกับ ๘ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

(๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และคัดเลือกพื้นที่นำร่อง ๗๖ อำเภออย่างน้อย ๑๕๕ ตำบล พัฒนากิจกรรมการบูรณาการในระดับพื้นที่ด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม

(๓) มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานด้านผู้สูงอายุระดับจังหวัด/อำเภอ/ตำบล เป็นกลไกการดำเนินงาน การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง การลงพื้นที่ของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน การใช้แบบสอบถาม และการรายงานผล เป็นกลไกการติดตามการดำเนินงาน

(๔) การพัฒนางานบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยการจัดกระบวนการจัดการความรู้ และการถอดบทเรียนในระดับพื้นที่

มติที่ประชุม เห็นชอบแนวทางการดำเนินงาน ให้กระทรวงมหาดไทยมอบหมายจังหวัดพิจารณาจัดตั้งคณะทำงานระดับจังหวัด หรือใช้กลไกคณะกรรมการหรือคณะทำงานในประเด็นผู้สูงอายุที่ดำเนินการอยู่แล้วในจังหวัด เพื่อจัดตั้งคณะทำงานระดับอำเภอ/ตำบลต่อไป

๒) คณะอนุกรรมการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ได้กำหนดประเด็นการขับเคลื่อนงานในด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ และสังคม โดยมีข้อเสนอเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานบูรณาการผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ ดังนี้

(๑) ระบบการพัฒนาผู้ดูแลผู้สูงอายุ เสนอให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานหลัก โดยมีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ เป้าหมาย คือ สร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในผู้สูงอายุ จัดกิจกรรม/บริการสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ ดูแลและช่วยเหลือผู้สูงอายุที่เดือดร้อน ถูกทอดทิ้งในชุมชน เป็นต้น

(๒) ส่งเสริมการทำงานต่อเนื่องของผู้สูงอายุ เสนอให้กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลัก ในการพัฒนาแนวทางการสร้างโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ จัดทำข้อมูลประเภทอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ และรูปแบบการส่งเสริมการมีงานทำแก่ผู้สูงอายุ เป้าหมาย คือ ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ/ฝึกอาชีพ เพื่อเสริมสร้างรายได้ และจัดหาอาชีพ/ตำแหน่งงานที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

สำหรับการดำเนินงานดังกล่าว กระทรวงแรงงานจักได้จัดการประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งมีปลัดกระทรวงแรงงาน

เป็นประธานโดยมีผู้แทนหน่วยงานและนักวิชาการ เป็นอนุกรรมการ และผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงาน มหภาค สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ในวันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. ณ ห้องประชุมประสงค์ รมณีนันท์ ชั้น ๕ อาคารกระทรวงแรงงาน เพื่อกำหนด กรอบแนวทางการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการทำงาน การติดตามรายงานแผนและผลของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงความก้าวหน้าการดำเนินงานส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

(๓) การดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพ (ศพอส.) โดยกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นเจ้าภาพหลัก เป้าหมาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีสถานที่ในการจัด กิจกรรมและให้บริการสำหรับผู้สูงอายุ เป็นศูนย์ส่งเสริมอาชีพและการถ่ายทอดภูมิปัญญาของผู้สูงอายุในชุมชน รวมถึงเป็นศูนย์ส่งเสริมและสนับสนุนงานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งในปี ๒๕๕๘ มีการจัดตั้ง ศพอส. จำนวน ๘๗๘ แห่ง และในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ วางแผนจัดตั้ง ศพอส. ใหม่ จำนวน ๓๕๕ แห่ง และเสริมสร้างศักยภาพ ศพอส. เดิม จำนวน ๘๗๘ แห่ง แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจึงจะขอเสนอแปรญัตติต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบ มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามข้อเสนอ และ มอบหมายกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แปรญัตติเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินงาน ศพอส. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๒๒ การปรับปรุงองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ตามมติที่ประชุม กผส. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘ มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณา ทบทวนปรับปรุงองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการฯ ภายใต้ กผส. ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และมีความคล่องตัวในการดำเนินงานและนำเสนอต่อ กผส. ฝ่ายเลขานุการฯ จึงเสนอปรับปรุง/เพิ่มเติมองค์ประกอบของ คณะอนุกรรมการฯ ภายใต้ กผส. ดังนี้

๑) คณะอนุกรรมการฯ ที่เห็นสมควรปรับปรุง/เพิ่มเติม จำนวน ๖ คณะ ได้แก่ ๑) คณะอนุกรรมการติดตามสิทธิผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ๒) คณะอนุกรรมการจัด สมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ๓) คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ ๔) คณะอนุกรรมการด้านการทำประเด็นข้อมูลเพื่อพัฒนางานด้านผู้สูงอายุไทย ๕) คณะอนุกรรมการจัดกิจกรรม เนื่องในวันผู้สูงอายุแห่งชาติ ๖) คณะอนุกรรมการเพื่อผลักดันและขับเคลื่อนประเด็นการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว

๒) คณะอนุกรรมการฯ ที่เห็นสมควรยุบเลิก จำนวน ๙ คณะ ได้แก่ ๑) คณะอนุกรรมการ บูรณาการโครงการนำร่องการจัดตั้งศูนย์เอนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุในชุมชน ๒) คณะอนุกรรมการพัฒนารูปแบบการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ๓) คณะอนุกรรมการดำเนินงานนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ๔) คณะอนุกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ ๕) คณะอนุกรรมการบูรณาการขยายผลการดำเนินงานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน ๖) คณะอนุกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์ ๗) คณะอนุกรรมการพิจารณาตัดสินการประกวดตราสัญลักษณ์ของคณะกรรมการผู้สูงอายุ แห่งชาติและตราสัญลักษณ์ของผู้สูงอายุ ๘) คณะอนุกรรมการผลักดันระบบการออมเพื่อวัยสูงอายุแห่งชาติ และ ๙) คณะอนุกรรมการติดตามการดำเนินการตามนโยบายและแผนผู้สูงอายุ

๓) การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ เพิ่มเติม จำนวน ๒ คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการ ขับเคลื่อนและติดตามยุทธศาสตร์ตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๖๔) และ คณะอนุกรรมการพิจารณา ปรับปรุง และแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านผู้สูงอายุ

มติที่ประชุม ที่ประชุมมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ไปดำเนินการ ดังนี้

๑) พิจารณาเรื่องงาน ภารกิจ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละคณะ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งสอดคล้องกับแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ

๒) คณะอนุกรรมการบางคณะมีการแต่งตั้งและปฏิบัติหน้าที่เป็นระยะเวลาานาน ควรมีการทบทวน ปรับปรุงองค์ประกอบ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและเป็นปัจจุบัน

๓) ควรมีการกำหนดวาระการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ในแต่ละชุด และอาจจะระบุไว้ในคำสั่งให้คณะอนุกรรมการปฏิบัติงานต่อเนื่องจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่

เหตุผลเนื่องจากการปรับเปลี่ยน/ยุบเลิก องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ภายใต้ กผส. ที่ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอ ส่วนใหญ่จะเป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘ กำหนดให้มีกรมกิจการผู้สูงอายุขึ้นในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงมีผลให้คำสั่ง กผส. ที่ได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งต่างๆ ในคณะกรรมการฯ ได้รับผลกระทบจากกฎหมาย ดังนั้น ที่ประชุม จึงมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ไปพิจารณาตามหลักการข้างต้นและนำเสนอต่อ กผส. ต่อไป

๓. เรื่องเพื่อทราบ จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้

๓.๑. การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ (กอช.) ผู้แทน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ได้รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานฯ ดังนี้

๑) ด้านกฎหมาย ขณะนี้ร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หากดำเนินการแล้วเสร็จ จะเปิดรับสมาชิกได้ตั้งแต่วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๒) ด้านงบประมาณ หากไม่เพียงพอจะขอขบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ งบกลาง รายการเงินสำรองเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นต่อไป

๓) ด้านการเปิดรับสมาชิก ได้แก่ ๑) **บุคลากร** (การสรรหาเลขาธิการคณะกรรมการ กอช. อยู่ระหว่างการคัดเลือก จะแล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ และเลขาธิการคณะกรรมการ กอช. จะปฏิบัติหน้าที่ภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ การจ้างพนักงาน กอช. อยู่ระหว่างเตรียมประกาศรับสมัครพนักงาน คาดว่า กระบวนการคัดเลือกจะแล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ ๒) **การพัฒนาระบบงานทะเบียนสมาชิก** ผู้รับจ้าง อยู่ระหว่างการพัฒนาระบบฯ ร่วมกับธนาคารซึ่งเป็นหน่วยรับสมัครสมาชิก และเชื่อมโยงข้อมูลกับทะเบียนราษฎร สำนักงานประกันสังคม และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบสิทธิ

๓) **การรับสมัครและรับเงินสะสมจากสมาชิก** ได้มีการพิจารณาแนวทางร่วมกันระหว่าง กอช. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และหน่วยรับสมัครและรับเงินสะสมจากสมาชิก ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธ.ก.ส. และธนาคารกรุงไทย ซึ่งอยู่ระหว่างการเจรจาเรื่องอัตราค่าธรรมเนียมและรับเงินสะสม ซึ่ง กอช. จะต้องจ่ายให้แก่ธนาคารดังกล่าว

๔) **ด้านการประชาสัมพันธ์** ได้แก่ การเสวนา “เกษียณสุขใจ มีเงินใช้ยามชรา ...กับกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) การขอความร่วมมือกรมประชาสัมพันธ์และหน่วยรับสมัคร รวมทั้งการแจกอีวีซีดีสิ่งพิมพ์ ผ่านเครือข่ายแรงงานนอกระบบในจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ ๕) **ประมาณการจำนวนสมาชิก กอช.** ณ สิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ประมาณ ๑.๕ ล้านคน ในจำนวนนี้มีผู้ประกันตน มาตรา ๔๐ กรณีบำนาญชราภาพที่สมัครใจโอนมาเป็นสมาชิก กอช. ไม่เกิน ๑ ล้านคน และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นปีละ ๕ แสนคน

๓.๒ แนวทางการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุในรูปแบบกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ความหมาย คือ กิจการที่มีเป้าหมายหลักเพื่อการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

ผ่านกลไกการค้าหรือการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ มีการนำนวัตกรรมใหม่ๆ อันหลากหลายเพื่อนำมาใช้ในการตอบสนองความท้าทายที่มีอยู่หรือกำลังจะเกิดขึ้นของสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยหวังให้เกิดการส่งผลการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน ส่วนใหญ่ในประเทศไทยเป็นรูปแบบของสหกรณ์ หรือการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เป้าหมายเพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นตามบริบทในท้องถิ่นตน และมีบางหน่วยดำเนินกิจการเพื่อสังคมกับผู้สูงอายุ ได้แก่ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรแก่ชาวบ้านและผู้สูงอายุ

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบให้มีการประกาศแผนแม่บทการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๗ และปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกาศระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้มีคณะกรรมการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ เป็นองค์กรกำหนดนโยบายและทิศทางในการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคม และให้มีสำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงาน และได้จัดทำร่าง พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ... ขึ้นมารองรับการดำเนินงานเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายหรือมาตรการที่เกี่ยวข้อง ขณะนี้สภาปฏิรูปแห่งชาติได้เห็นชอบให้เสนอร่างต่อคณะรัฐมนตรีและประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

จากการศึกษาข้อมูลการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุในรูปแบบกิจการเพื่อสังคม พบว่าการจัดกิจการเพื่อสังคมส่วนใหญ่มุ่งเน้นกิจกรรมด้านเด็กและเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส การสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน อาจเนื่องมาจากภาคธุรกิจเอกชนยังไม่มีข้อมูลในเรื่องผู้สูงอายุที่ชัดเจน ขาดข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น จึงเห็นควรให้มีการศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุในรูปแบบกิจการเพื่อสังคม โดยเฉพาะระบบหรือมาตรการในการส่งเสริมให้ภาคเอกชนประกอบกิจการเพื่อสังคมรองรับขนาดความต้องการการทำงานในกลุ่มผู้สูงอายุ

๔. เรื่องอื่น ๆ การออกระเบียบหรือแนวปฏิบัติรองรับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการใช้งบประมาณเพื่อการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ

มติการประชุม กผส. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘ มอบหมายให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (สถ.) กระทรวงมหาดไทย จัดทำหนังสือแจ้งแนวทางปฏิบัติในการใช้งบประมาณเพื่อการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการ ใช้จ่ายงบประมาณที่รองรับอำนาจหน้าที่ อปท. ให้สามารถจัดสวัสดิการและส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุได้ รวมทั้งหรือแนวปฏิบัติในการใช้งบประมาณเพื่อจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุของ อปท. ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งกระทรวงมหาดไทยมีความเห็นว่า การออกระเบียบหรือแนวทางการปฏิบัติรองรับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการใช้งบประมาณเพื่อรองรับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุต้องให้ กผส. พิจารณาขอบเขตอำนาจหน้าที่ ภารกิจ รวมทั้งหลักเกณฑ์แนวทางที่ชัดเจน จำแนกบทบาทของกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการภูมิภาค หน่วยงานของกระทรวงต่างๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่เดียวกันที่มีภารกิจเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการคุ้มครอง ส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้เกิดความซ้ำซ้อน และสอดคล้องตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหลัก เพื่อให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์นำเรื่องนี้เสนอต่อคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจดังกล่าวก่อน จึงจะสามารถกำหนดแนวทางหรือออกระเบียบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการได้

ขณะนี้ สถ. ได้จัดทำหนังสือหรือหน่วยงานภายในกระทรวงมหาดไทย ได้แก่ สำนักกฎหมาย สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น ที่ดูแลด้านการเงิน การคลัง การงบประมาณ การจัดเก็บรายได้ การจัดสรรรายได้และ

เงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อพิจารณาข้อหรือ “ความจำเป็นที่จะออกระเบียบฉบับนี้หรือไม่ ในปัจจุบันระเบียบกฎหมายมีเพียงพอที่จะดำเนินการเรื่องดังกล่าวหรือไม่” และ “หากการออกระเบียบดังกล่าว จะแย้งต่อระเบียบ กฎหมายที่กำหนด อำนาจหน้าที่ของ อปท. หรือไม่” ซึ่งอยู่ระหว่างรอผลการหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังกล่าว เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติสำหรับ อปท. ต่อไป

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน
กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค